

11. Basım

PEARSON

Hemşirelik Tanıları

El Kitabı

- NANDA-I Tanılar
- NIC Girişimleri
- NOC Çıktıları

Judith M. Wilkinson, PhD, ARNP, RNC
Nurse Educator, Consultant
Shawnee, Kansas

Laurie Barcus, MSN, RN
Assistant Professor
Kent State University, Ohio

Çeviri Editörleri
Sevgisun Kapucu
İmatullah Akyar
Fatoş Korkmaz

PEARSON

© Pelikan Yayınevi 2018

ISBN: 978-605-2268-42-1

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Pelikan Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz.

Çeviri Pelikan Kitabevi'nin tek sorumluluğunda yapılmaktadır. Uygulayıcılar ve araştırmacılar, burada açıklanan her türlü bilgi, yöntem veya deneyin değerlendirilmesinde ve kullanımında her zaman kendi deneyim ve bilgilerine güvenmeleri gerekmektedir. Tıp bilimindeki hızlı gelişmeler nedeni ile uygulamalardaki değişimler takip edilmelidir. Yasalar ölçüsünde Pearson, yazarlar, editörler veya katkıda bulunanlar tercümeden veya burada yer alan herhangi bir yöntem, ürün, talimat veya fikirlerin kullanımı veya işletilmesinden veya ürünlerin yükümlülüğü, ihmali veya başka bir sebeple kişilerde veya mülkte oluşabilecek herhangi bir aralanma ve/veya zarardan ötürü sorumluluk kabul etmez.

Orjinal Eser Adı

Nursing Diagnosis Handbook

Orjinal Eser Yayıncısı

Pearson

Orjinal ISBN

978-0-13-433745-6

Editörler

Judith M. Wilkinson

Laurie Barcus

Çeviri Eser Adı

Hemşirelik Tanıları El Kitabı

Çeviri Editörleri

Sevgisun Kapucu

İmatullah Akyar

Fatoş Korkmaz

Grafik-Tasarım

Pelikan Grafik Tasarım

Baskı - Cilt

Sözkesen Matbaacılık

İvedik Organize 1518. Sokak Matsit İş Merkezi No: 2/40

Tel: (0312) 395 21 10 - Yenimahalle / Ankara

Süleyman Sırrı Caddesi
No:16/2 Sıhhiye/ANKARA
Tel: (0312) 433 03 05 - 15
www.pelikankitavevi.com.tr

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	vi
Özellikler	ix
Katkıda Bulunanlar.....	x
Çeviri Editör Önsözü	xi
Çeviriye Katkıda Bulunanlar	xii
Alan ve Sınıflarına Göre Çeviri İsim Listesi	xvi
Bakım Planı Kontrol Listesi.....	xxvii
Bölüm I: GİRİŞ.....	1
Giriş	3
Literatür	3
Hemşirelik Tanısına İlişkin Hemşirelik Süreci	3
Hemşirelik Tanısına İlişkin Bakım Standartları	4
Vaka Yönetimi ve Bakım Rehberleri	4
Vaka Yönetimi.....	4
Bakım Rehberleri ve Bakım Yönetimi	4
Bakım Rehberlerinde Yer Alan Hemşirelik Tanıları	5
Değişkeni Adlandırmak için Kullanılan Hemşirelik Tanısı.....	5
Hemşirelik Bakım Planının Bileşenleri.....	6
Bakım Planları (Bölüm II)	6
Hemşirelik Tanısı	6
Tanım	6
Tanımlayıcı Özellikler.....	6
İlişkili Faktörler.....	7
Risk Faktörleri	7
Kullanım Önerileri	7
Önerilen İlişkili Tanılar	7
NOC Çıktıları	7
Hedefler / Değerlendirme Kriterleri	8
NIC Girişimleri.....	8
Hemşirelik Uygulamaları	9

Hemşirelik Tanıları ve İşbirliği Gerektiren Sorunlara Yönelik

Klinik Rehber (Bölüm III)	10
Hemşirelik Tanıları	10
İşbirliği Gerektiren Sorunlar	11

Hemşirelik Bakım Planı Nasıl Oluşturulur? 12

Değerlendirme	12
Tanı	12
NOC Çıktıları	13
Hedefler / Değerlendirme Kriterleri	13
Hemşirelik Girişimleri ve Uygulamaları.....	13
Hasta Bakım Rehberi Oluşturma	14

Bölüm II: GİRİŞİM VE ÇIKTILARLA BİRLİKTE HEMŞİRELİK TANILARI..... 17

Alanlarına Göre Hemşirelik Bakım Planları.....21-978

Her bir bakım planı aşağıdaki başlıklarla içeriklendirilmiştir:

- Taxonomy Numarası
- Tanımlayıcı Özellikler
- Tanım
- İlişkili Faktörler
- Risk Faktörleri
- Kullanım Önerileri
- Önerilen İlişkili Tanılar
- NOC Çıktıları
- Hedefler / Değerlendirme Kriterleri (NOC ve Diğer Örnekler)
- NIC Girişimleri
- Hemşirelik Uygulamaları (NIC ve Diğer Örnekler)

Bölüm III: HEMŞİRELİK TANILARI VE İŞBİRLİĞİ GEREKTİREN	
SORUNLARA YÖNELİK KLİNİK REHBER.....	979
Hemşirelik Tanıları ve İşbirliği Gerektiren Sorunlar	
Yönelik Klinik Rehber	981
Tıbbi durumlar.....	983
Cerrahi durumlar	1016
Psikiyatrik durumlar.....	1030
Antepartum (doğum öncesi) ve Postpartum (doğum sonrası)	1041
Yenidoğan ilişkili durumlar	1051
Çocuklar ile ilgili durumlar	1062
Ek A 2015–2017 NANDA Uluslararası Onaylı Tanıları.....	1081
Ek B NANDA Uluslararası Hemşirelik Tanıları (2015-2017), Taksonomi II:	
Alan, Sınıf ve Hemşirelik Tanıları.....	1087
Ek C NANDA Uluslararası Eksen Tanımlamaları.....	1098
Ek D Hastalıklar ve Diğer Fizyolojik Bozukluklar ile İlişkili İşbirliği	
Gerektiren Sorunlar	1101
Ek E Test ve Tedavi ile İlişkili İşbirliği Gerektiren Sorunlar.....	1110
Ek F Cerrahi Tedavilerle İlişkili İşbirliği Gerektiren Sorunlar	1111
Kaynaklar	1113

ÖNSÖZ

NANDA-I Tanıları ile Hemşirelik Tanıları El Kitabı NIC girişimleri ve NOC çıktıları, 11. kez hemşirelere ve öğrencilere bireysel hasta bakım planı geliştirmelerine yardımcı olmak için basılmıştır. Bu yeni baskı, Kuzey Amerika Hemşirelik Tanıları Birliği (NANDA Uluslararası) tarafından 2015-2017 yılları arasındaki, onaylanmış tüm tanıları içerecek şekilde genişletilmiştir. Aynı zamanda güncel Hemşirelik Çıktılarının Sınıflandırması (NOC) ve Hemşirelik Girişimlerinin Sınıflandırmasına (NIC) kanıt temelli çıktı ve girişimlere de yer verilmiştir. NANDA Uluslararası, NOC ve NIC standart terminolojisinde genel olarak aşağıdaki başlıklar kullanılmış ve istisnai durumlar parantez içinde verilmiştir.

Bu Basımda

- 25 yeni NANDA tanısı
- 7 NANDA tanısı silindi (iptal edildi)
- NANDA teşhis tanıları düzenlenerek güncellendi
- Her tanı için bibliyografi güncellendi
- NIC girişimleri güncellendi
- NOC çıktıları güncellendi

Özellikler

NOC Çıktıları

Elektronik hasta kayıtları ve hemşirelik dilinin entegre halinin kullanılmasını kolaylaştırmak için, her bir NANDA hemşirelik tanısında NIC girişimleri ve NOC çıktıları ve hemşirelik çıktıları sınıflaması (2013) listelenmiştir; *Hemşirelik Tanıları, Çıktıları & Girişimleri* (5. Basım), (Johnson, Moorhead, Bulechek, Butcher, Maas, & Swanson, 2012). NOC çıktıları hemşirelik bakımına duyarlıdır, böylece çıktılar belirli bir Uluslararası NANDA tanısı için verilen hemşirelik bakımından etkilenebilirler. Ayrıca bu kitap, hasta bakımındaki hedeflere ulaşmada, NOC çıktıları ve değerlendirme kriterlerini kullanmanın yollarını gösterir.

Güncellenmiş NIC Girişimleri

NIC girişimleri Iowa girişim Projesinin devam eden çalışmalarını yansıtabilecek şekilde güncellenmiştir. Her bir tanı için verilen ve tanımlanan girişimler, *Hemşirelik Girişimleri Sınıflandırmasından* (2013) ve NANDA, NOC ve NIC: *Hemşirelik Tanıları, Çıktıları & Girişimleri* (3. Basım), (Johnson, Moorhead, Bulechek, Butcher, Maas, & Swanson, 2012)'nden alınmıştır. Bu kitapta problem çözümü için önerilen NIC girişimleri "birinci seviyede öncelikli" olanlardan seçilmiştir. Burada önerilen girişimler, tüm NIC listesinde önerilen girişimlerin uzun listelerini içermez, ancak kullanılabilir örnekler yer alır. NIC girişimleri geliştirildi ve hemşirelik uygulama ve araştırmalarının, uzman görüşlerinin de alındığı multi metod yönteminin kullanıldığı ve bir araştırma ekibi tarafından oluşturulan uluslararası NANDA tanılarına eklendi.

NIC Hemşirelik Uygulamaları

Standardize edilmiş dil kullanımını daha da güçlendirmek için, her bir hemşirelik tanısının Hemşirelik Uygulamaları NIC dilinde yazılmıştır. Bu kitap, NIC faaliyetlerinin yanı sıra geniş NIC girişimlerinin, bakım planlamasında nasıl kullanılabileceğini göstermeye yardımcı olur.

Aile, Toplum ve İşbirliği Gerektiren Uygulamaları

Hedefler / Değerlendirme Kriterleri bölümünde, çoğunlukla aile ve toplum odaklı hedefler bulunmaktadır. Hemşirelik girişimleri ve uygulamalarında işbirliği gerektiren, aile ve toplum konuları geniş ölçüde dahil edilmiştir.

Gerontoloji ve Evde Bakım

Hastaların çoğunun yaşlı bireyler olduğunu kabul ederek, her bakım planında yaşlı bireylere yönelik hemşirelik uygulamaları için bir bölüm bulunmaktadır. Artık günümüzde hemşirelik bakımının önemli bir bölümü hastaların evinde verildiği için, her bakım planında evde bakım bölümüne de yer verilmiştir.

İşbirliği Gerektiren Sorunlar

Hemşirelik Tanıları ve İşbirliği Gerektiren Sorunlar Yönelik Klinik Rehber’inde, her hastalık veya tıbbi duruma ilişkin multidisipliner (işbirliğine dayalı) sorunlar yer almaktadır. Ek D, E ve F (1) hastalık / patofizyoloji, (2) testler ve tedaviler ve (3) cerrahi tedaviler için düzenlenen multidisipliner problemlerin kapsamlı listesini içerir.

Diğer

Eleştirel Düşünme- Bu kitap, kavrama dayalı nedenlerin öğretilmesine yardımcı olmak için kullanılabilir. Her bir tanı, çıktı veya girişimlerin bir kavram oluşturduğunu unutmayın. Örneğin bir öğrenci, Aktivite İntoleransı kavramını biliyorsa, bu kavramı, çeşitli klinik ortamda ve farklı tıbbi tanıları olan hastaların bakımında kullanabilecektir.

Kullanım Kolaylığı

Kitap üç ana bölüme ayrılmıştır: (1) Hemşirelik tanılarının kullanılmasına giriş; (2) Her bir Uluslararası NANDA Hemşirelik Tanısı için oluşturulmuş bakım planları; ve (3) Hemşirelik tanılarına eşlik eden ve işbirliği gerektiren yaygın medikal, cerrahi, psikiyatrik, perinatal ve pediatrik koşulların listesi. Böylece bu düzenleme herhangi bir tıbbi durumda da ya da hemşirelik tanısına yönelik yapılacak hemşirelik bakım planı sürecinin başlatılmasına olanak sağlayacaktır.

NANDA Uluslararası Hemşirelik Tanıları için Kullanım Önerileri

Bu bölümde, yazarların hemşirelik tanı etiketlerinin açıklanması ve etkin şekilde kullanımına yardımcı öneriler verilir.

Tanımlayıcı Özellikleri

Buradaki ipuçları alfabetik olarak subjektif ya da objektif olarak kategorize edilmiştir. Uluslararası NANDA'da tanımlayıcı özellikler artık büyük, küçük ve kritik olarak belirtilmemektedir.

Bireye Özgü

Her bakım planı kapsamlıdır ve hemşirelere, hastanın koşullarına ve durumuna göre hastaya özel içeriği seçmelerine izin verir. Her hemşirelik tanısı, bakım planını belirli hasta durumuna göre bireyselleştirmeyi kolaylaştıracak ilgili faktörleri veya risk faktörlerini içerir. Yaratıcı hemşireler, standart olarak verilen çıktıları, girişimleri, ilgili ve risk faktörlerini her hastanın gereksinimine göre uyarlayacaklardır.

Değerlendirme, Eğitim ve İşbirliği Gerektiren Hemşirelik Uygulamaları

Hemşirelik uygulamaları aşağıdaki başlıklar altında gruplanmıştır: Değerlendirme, Hasta / Aile Eğitimi, İşbirliği Gerektiren Uygulamalar ve Diğer. Bu gruplama hemşirenin belirli bir etkinliğin yerini belirlemesini kolaylaştıracak ve yapacağı uygulamaların planlı ve doğru olmasına yardımcı olacaktır.

Klinik Rehber

Güncel hemşirelik tanıları ve klinik rehberler, multidisipliner bakım planları ile birlikte sunulmuştur.

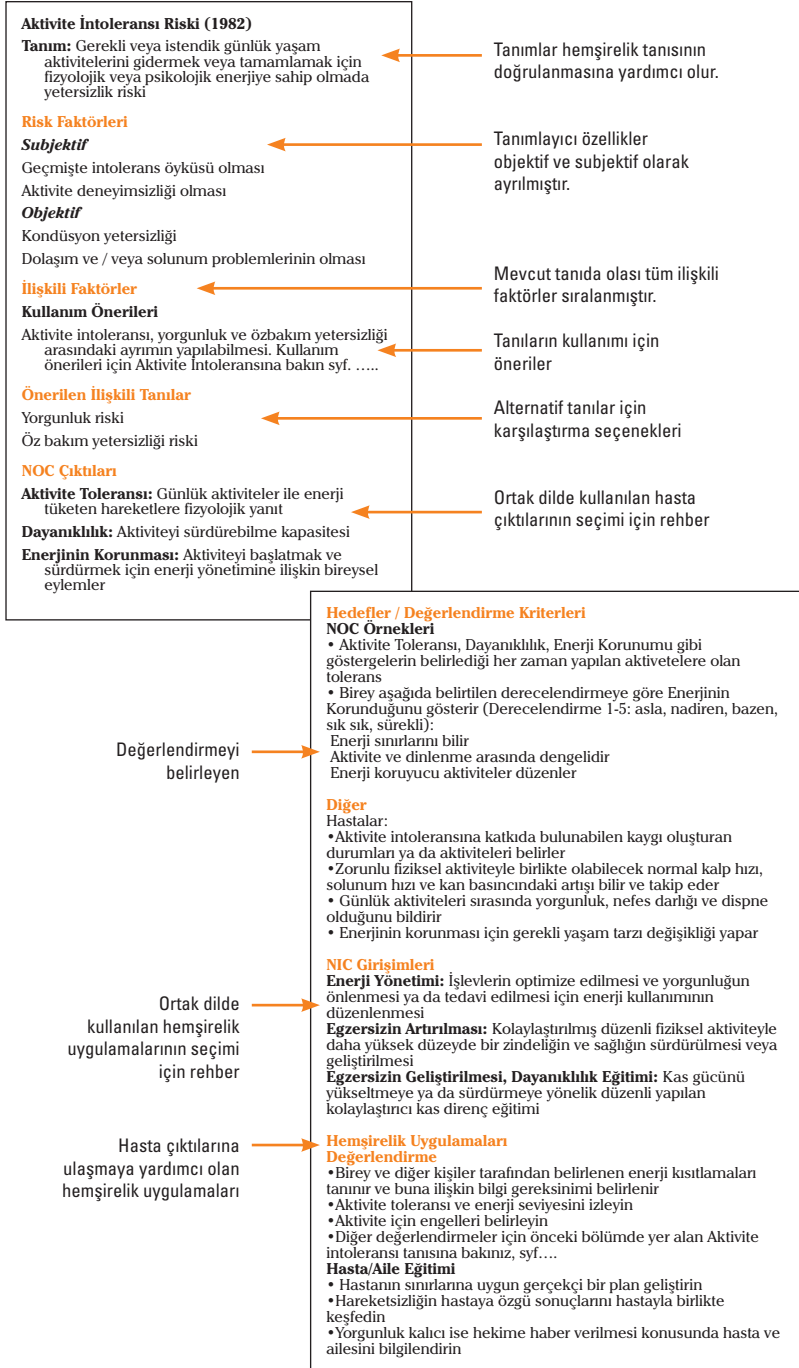
Tanı Listesi

Bu tanı listesi tamamlanmış bakım planının hastaya uygunluğunun ve eksiklerinin değerlendirilmesinin yapılmasında yardımcı olacaktır.

Okuyucu

Bu rehber, hemşirelik öğrencilerine, çeşitli alanlarda çalışan klinik hemşirelere, özel dal hemşirelerine katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Hemşirelik Bakım Planının Bileşenleri

KATKIDA BULUNANLAR

Becky Bunn, MSN, RNC
University of Mary Hardin-Baylor
Belton, TX

Meredith Krutar, MSN, FNP-BC
Carroll College
Helena, MT

Kim Nash, MSN, RN
Dominican University
River Forest, IL

ÇEVİRİ EDITÖRÜ ÖNSÖZÜ

Çevirisini gerçekleştirdiğimiz “*Hemşirelik Tanıları El Kitabı*” Kuzey Amerika Hemşirelik Tanıları Birliği (NANDA) tarafından 2015-2017 yılları arasında gözden geçirilmiş tüm tanıları içermektedir. Kitabımızda ilgili tanıları alanlarına göre sınıflanmış ve NIC girişimleri ve NOC çıktıları ile ilişkilendirilerek sunulmuş rehber niteliğinde bir kitaptır. Kitapta yer alan NANDA tarafından belirlenen hemşirelik tanıları, hemşirelik girişimleri ve çıktıları Türkçe diline en uygun şekilde gözden geçirilmiş, anlaşılabilirliği ve kullanım kolaylığını destekleyecek şekilde katkı verilmiştir. Bu özellikleri ile bu rehber kitabı okuyucularımıza gönül rahatlığı ile tavsiye etmekteyiz.

Hemşirelik Tanıları El Kitabı;

- 13 alan ve sınıflarına göre gruplandırılmış NANDA tanıları,
- Alan ve sınıflarına göre gruplandırılmış hemşirelik girişimlerini (NIC) ve
- Bakım sürecinin hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ölçmede kullanabileceğiniz hemşirelik çıktıları (NOC) içermektedir.

Kitap orijinaline sadık kalınarak, dilimizde anlaşılmasını sağlayacak biçimde, konusunda uzman 44 hemşire öğretim üyesinin katkıları ile Türkçe'ye çevrilmiştir. Kitabın hazırlanmasında katkı sağlayan tüm öğretim üyelerine teşekkür eder, bu kitabın hemşire meslektaşlarımız, öğrencilerimiz ve öğretim elemanlarına yararlı bir kaynak olacağını umut ediyoruz.

Doç. Dr. Sevgisun Kapucu

Yrd. Doç.Dr. İmatullah Akyar

Yrd. Doç. Dr. Fatoş Korkmaz

Mart 2018

ÇEVİRİYE KATKIDA BULUNANLAR

Dr. Arzu Karabağ Aydın	Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Dr. Ayşe Ankan Dönmez	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Ayşe Özkaraman	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Dr. Azize Atlı Özbaş	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Bilge Bal Özkaptan	Sinop Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü
Dr. Bilge Topuksak Kalanlar	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Burcu Bayrak Kahraman	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü
Dr. Cemile Kütnmeç Yılmaz	Aksaray Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü
Dr. Çiğdem Yücel	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Dilek Büyükkaya Besen	Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Fatma Arıkan	Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Figen Şengün İnan	Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Dr. Güler Duru Aşiret	Aksaray Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Fakültesi
Dr. Gülten Işık Koç	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Hacer Çetin	Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü
Dr. Hilal Uysal	İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi
Dr. Işıl Işık	Yeditepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Dr. Nazmiye Çıray Gündüzoğlu	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Nazmiye Kocaman	İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı
Dr. Nesrin Nural	Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Dr. Nurhan Özpancar	Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü
Dr. Özlem Owayolu	Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Dr. Sabire Yurtsever	Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü
Dr. Saliha Bozdoğan Yeşilot	Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Dr. Seher Başaran Açı	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Selda Yaralı Arslan	Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Dr. Şenay Sarmasoglu	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Serap Gökçe Eskin	Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Dr. Sibel Doğan	İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Dr. Sibel Coşkun Cenk	Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Süreyya Bulut	Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Esasları AD
Dr. Şebnem Çınar Yücel	Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Türkan Karaca	Adıyaman Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü
Dr. Vesile Ünver	Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Dr. Yeliz Akkuş	Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Dr. Yeter Kurt	Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Dr. Zehra Gök Metin	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Zeliha Özdemir	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
Dr. Zeliha Tülek	İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi
Dr. Zöhre İrmak	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

ALAN VE SINIFLARINA GÖRE ÇEVİRİ İSİM LİSTESİ

Alan 1. Sağlığın Yükseltilmesi

Sınıf 1. Sağlık Bilinci, Sınıf 2. Sağlığın Yönetimi

1.	Boş Zaman Aktivitelerinde Yetersizlik	Özlem Ovayolu
2.	Sedanter Yaşam Tarzı	Sabire Yurtsever
3.	Etkisiz Aile Sağlığı Yönetimi	Bilge Topuksak Kalkanlar
4.	Yetersiz Toplum Sağlığı	
5.	Kırılgan Yaşlı Sendromu	Zehra Gök Metin
6.	Kırılgan Yaşlı Sendromu Riski	
7.	Risk Eğilimli Sağlık Davranışı	Selda Yaralı Aslan
8.	Etkisiz Sağlığı Sürdürme	
9.	Etkisiz Sağlık Yönetimi	
10.	Sağlık Yönetimini Güçlendirmeye Hazır Olma	
11.	Uyumsuzluk	Vesile Ünver
12.	Etkisiz Korunma	Nesrin Nural

Alan 2. Beslenme

Sınıf 1. Besin Alımı, Sınıf 2. Sindirim, Sınıf 3. Emilim Sınıf 4. Metabolizma, Sınıf 5 Hidrasyon

1.	Yutmada Bozulma	Zeliha Tülek
2.	Dengesiz Beslenme: Beden Gereksiniminden Az Beslenme	Şebnem Çınar Yücel
3.	Beslenmeyi Güçlendirmeye Hazır Olma	
4.	Fazla Kilo	
5.	Fazla Kilo Alma Riski	
6.	Obezite	

7.	Etkisiz Emzirme	<i>Gülten Koç</i>
8.	Kesintiye Uğramış Emzirme	
9.	Yetersiz Anne Sütü	
10.	Emzirmeyi Geliştirmeye Hazır Olma	
11.	Etkisiz Bebek Beslenmesi	<i>Hacer Çetin</i>
12.	Yenidoğan Sarılığı	
13.	Yenidoğan Sarılığı Riski	
14.	Kan Şekeri Düzeyinde Dengesizlik Riski	<i>Nesrin Nural</i>
15.	Karaciğer Fonksiyonunda Bozulma Riski	<i>Sabire Yurtsever</i>
16.	Elektrolit Dengesizliği Riski	<i>Ayşe Arıkan Dönmez</i>
17.	Sıvı Volüm Eksikliği	
18.	Sıvı Volüm Eksikliği Riski	
19.	Sıvı Volüm Fazlalığı	
20.	Sıvı Volüm Dengesizliği Riski	
21.	Sıvı Dengesini Güçlendirmeye Hazır Olma	

Alan 3. Boşaltım ve Gaz Değişimi

Sınıf 1. Üriner Fonksiyon, Sınıf 2. Gastrointestinal Fonksiyon

Sınıf 3. Deri Fonksiyonu, Sınıf 4. Solunum Fonksiyonu

1.	Fonksiyonel Üriner İnkontinans	<i>Dilek Büyükkaya Besen</i>
2.	İdrar Boşaltımında Bozulma	
3.	İdrar Boşaltımını Güçlendirmeye Hazır Olma	
4.	Refleks İnkontinans	
5.	Sıkışma (Acil) İnkontinans	
6.	Sıkışma (Acil) İnkontinans Riski	
7.	Stres İnkontinansı	
8.	Taşma İnkontinansı	
9.	İdrar Retansiyonu	

10.	Bağırsak İnkontinansı	<i>Seher Başaran Açıl</i>
11.	Diyare	<i>Türkan Karaca</i>
12.	Gastrointestinal Motilitede Bozulma	<i>Serap Gökçe Eskin</i>
13.	Gastrointestinal Motilitede Bozulma Riski	
14.	Konstipasyon Algısı	<i>Türkan Karaca</i>
15.	Konstipasyon	
16.	Konstipasyon Riski	
17.	Kronik Fonksiyonel Konstipasyon	
18.	Kronik Fonksiyonel Konstipasyon Riski	<i>Şenay Sarmasoğlu</i>
19.	Gaz Değişiminde Bozulma	

Alan 4. Aktivite / Dinlenme

Sınıf 1. Uyku / Dinlenme, Sınıf 2. Aktivite / Egzersiz
Sınıf 3. Enerji Dengesi, Sınıf 4. Kardiyovasküler / Pulmoner Yanıt
Sınıf 5. Öz Bakım

1.	İnsomnia	<i>Yeliz Akkuş</i>
2.	Uyku Örüntüsünde Bozulma	
3.	Uyku Yoksunluğu	
4.	Uykuyu Güçlendirmeye Hazır Olma	
5.	Ayakta Durmada Bozulma	<i>Ayşe Özkaraman</i>
6.	Fiziksel Mobilitede Bozulma	<i>Bilge Bal Özkaptan</i>
7.	Yürümede Bozulma	<i>Ayşe Özkaraman</i>
8.	Yatak İçi Hareketlilikte Bozulma	<i>Bilge Bal Özkaptan</i>
9.	Transfer Yeteneğinde Bozulma	<i>Ayşe Özkaraman</i>
10.	Tekerlekli Sandalye ile Hareketlilikte Bozulma	<i>Bilge Bal Özkaptan</i>
11.	Oturmada Bozulma	<i>Ayşe Özkaraman</i>
12.	Kullanmama Sendromu Riski	<i>Zöhre Irmak</i>
13.	Amaçsız Gezinme	<i>Hilal Uysal</i>
14.	Yorgunluk	<i>Süreyya Bulut</i>
15.	Aktivite İntoleransı	<i>Selda Yaralı Aslan</i>

16.	Aktivite İntoleransı Riski	<i>Selda Yaralı Aslan</i>
17.	Etkisiz Gastrointestinal Doku Perfüzyonu Riski	<i>Zöhre İrmak</i>
18.	Etkisiz Periferik Doku Perfüzyonu	<i>Nazmiye Çıray Gündüzoğlu</i>
19.	Etkisiz Periferik Doku Perfüzyonu Riski	
20.	Etkisiz Renal Perfüzyon Riski	<i>Serap Gökçe Eskin</i>
21.	Etkisiz Serebral Doku Perfüzyonu Riski	<i>Nazmiye Çıray Gündüzoğlu</i>
22.	Etkisiz Solunum Örüntüsü	<i>Serap Gökçe Eskin</i>
23.	Spontan Solunumda Bozulma	
24.	Ventilatörden Ayrılmaya Disfonksiyonel Tepki	
25.	Kardiyak Doku Perfüzyonunda Azalma Riski	<i>Nazmiye Çıray Gündüzoğlu</i>
26.	Kardiyak Outputta Azalma	<i>Şenay Sarmasoğlu</i>
27.	Kardiyak Outputta Azalma Riski	
28.	Kardiyovasküler Fonksiyonda Bozulma Riski	<i>Burcu Bayrak Kahraman</i>
29.	Banyo Yapmada Öz Bakım Yetersizliği	
30.	Beslenmede Öz Bakım Yetersizliği	
31.	Giyinmede Öz Bakım Yetersizliği	
32.	Tuvalet İhtiyacını Karşılamada Öz Bakım Yetersizliği	<i>Hilal Uysal</i>
33.	Kendini İhmal Etme	
34.	Ev Bakımında Bozulma	
35.	Öz Bakımı Geliştirmeye Hazır Olma	<i>Burcu Bayrak Kahraman</i>

Alan 5. Algılama / Kavrama

Sınıf 1. Dikkat, Sınıf 2. Oryantasyon, Sınıf 3. Duyusal Algılama Sınıf 4. Kavrama, Sınıf 5. İletişim

1.	Bir Tarafı İhmal Etme	<i>Hilal Uysal</i>
2.	Akut Konfüzyon	<i>Sibel Çoşkun Cenk</i>
3.	Akut Konfüzyon Riski	

xx Alan ve Sınıflarına Göre Çeviri İsim Listesi

4.	Kronik Konfüzyon	<i>Sibel Çoşkun Cenk</i>
5.	Bilgi Eksikliği	<i>Seher Başaran Açıl</i>
6.	Bilgiyi Geliştirmeye Hazır Olma	
7.	Duygu Kontrolünde Dalgalanma	<i>Zeliha Tülek</i>
8.	Etkisiz Duygu Kontrolü	<i>Figen Şengün İnan</i>
9.	Hafızada Bozulma	<i>Yeliz Akkuş</i>
10.	Sözel İletişimde Bozulma	<i>Saliha Bozdoğan Yeşilot</i>
11.	İletişimi Geliştirmeye Hazır Olma	

Alan 6. Kendini Algılama

Sınıf 1. Benlik Kavramı, Sınıf 2. Benlik Saygısı, Sınıf 3. Beden İmajı

1.	Benlik Kavramını Güçlendirmeye Hazır Olma	<i>Hilal Uysal</i>
2.	Bireysel Kimlikte Bozulma	<i>Figen Şengün İnan</i>
3.	Bireysel Kimlikte Bozulma Riski	
4.	İnsan Onurunun Zedelenme Riski	
5.	Umutsuzluk	
6.	Umut Etmeyi Güçlendirmeye Hazır Olma	<i>Fatma Arkan</i>
7.	Durumsal Düşük Benlik Saygısı	
8.	Durumsal Düşük Benlik Saygısı Riski	
9.	Kronik Düşük Benlik Saygısı	
10.	Kronik Düşük Benlik Saygısı Riski	<i>Saliha Bozdoğan Yeşilot</i>
11.	Beden İmajında Bozulma	

Alan 7. Rol İlişkileri

Sınıf 1. Bakım Verme Rolü, Sınıf 2. Aile İlişkileri, Sınıf 3. Rol Performansı

1.	Bakım Veren Rolünde Zorlanma	<i>Güler Duru Aşiret</i>
2.	Bakım Veren Rolünde Zorlanma Riski	<i>Çiğdem Yücel</i>
3.	Ebeveynlikte Yetersizlik	
4.	Ebeveynlikte Yetersizlik Riski	

5.	Ebeveynliği Güçlendirmeye Hazır Olma	<i>Çiğdem Yücel</i>
6.	İşlevsiz Aile Süreçleri	<i>Bilge Topuksal Kalkanlar</i>
7.	Aile Sürecinde Kesintiye Uğrama	
8.	Aile Sürecini Güçlendirmeye Hazır Olma	
9.	Ebeveynlik Rol Çatışması	<i>Sibel Doğan</i>
10.	Bağlanmada Bozulma Riski	<i>Hacer Çetin</i>
11.	Etkisiz İlişki	<i>Nesrin Nural</i>
12.	Etkisiz İlişki Riski	
13.	İlişkiyi Güçlendirmeye Hazır Olma	
14.	Etkisiz Rol Performansı	<i>Sibel Doğan</i>
15.	Sosyal Etkileşimde Bozulma	<i>Yeter Kurt</i>

Alan 8. Cinsellik

Sınıf 1. Cinsel Kimlik, Sınıf 2. Cinsel Fonksiyon, Sınıf 3. Üreme

1.	Cinsel Disfonksiyon	<i>Hilal Uysal</i>
2.	Etkisiz Cinsellik	
3.	Çocuk Sahibi Olma Sürecinde Etkisizlik	<i>Gülten Koç</i>
4.	Çocuk Sahibi Olma Sürecinde Etkisizlik Riski	
5.	Çocuk Sahibi Olma Sürecini Güçlendirmeye Hazır Olma	
6.	Anne Fetüs Bütünlüğünde Bozulma Riski	<i>Çiğdem Yücel</i>

Alan 9. Başetme / Stres Toleransı

Sınıf 1. Travma Sonrası Yanıt, Sınıf 2. Başetme, Sınıf 3. Üreme

1.	Post Travma Sendromu	<i>Işıl Işık</i>
2.	Post Travma Sendromu Riski	
3.	Taşınma Stresi Sendromu	
4.	Taşınma Stresi Sendromu Riski	

5.	Tecavüz Travma Sendromu	<i>Azize Atlı Özbaş</i>
6.	Aile Başetmesinde Bozulma	<i>Nazmiye Kocaman</i>
7.	Aile Başetmesinde Engeller	
8.	Ailenin Başetmesini Güçlendirmeye Hazır Olma	
9.	Aktivite Planlamada Etkisizlik	<i>Seher Başaran Açıl</i>
10.	Aktivite Planlamada Etkisizlik Riski	
11.	Anksiyete (Düzyini Belirle: Hafif, Orta, Şiddetli, Panik)	<i>Saliha Bozdoğan</i>
12.	Duygu Durumunda Bozulma	<i>Figen Şengün İnan</i>
13.	Etkisiz Başetme	<i>Nazmiye Kocaman</i>
14.	Başetmeyi Güçlendirmeye Hazır Olma	
15.	Etkisiz Toplumsal Başetme	
16.	Toplumsal Başetmeyi Geliştirmeye Hazır Olma	
17.	Savunucu Başetme	
18.	Etkisiz İnkâr	<i>Azize Atlı Özbaş</i>
19.	Güçsüzlük	<i>Işıl Işık</i>
20.	Güçsüzlük Riski	
21.	Güç Geliştirmeye Hazır Olma	
22.	Yas	<i>Sibel Coşkun Cenk</i>
23.	Komplike Yas	
24.	Komplike Yas Riski	
25.	Kronik Keder	<i>Yeter Kurt</i>
26.	Korku (Odağını Belirleyin)	<i>Nesrin Nural</i>
27.	Stress Yüklenmesi	<i>Vesile Ünver</i>
28.	Ölüm Anksiyetesi	<i>Saliha Bozdoğan</i>
29.	Psikolojik Sağlamlıkta Bozulma	<i>Sibel Doğan</i>
30.	Psikolojik Sağlamlığın Bozulma Riski	
31.	Psikolojik Sağlamlığı Geliştirmeye Hazır Olma	

32.	Bebek Davranışlarında Bozulma	<i>Hacer Çetin</i>
33.	Bebek Davranışlarında Bozulma Riski	
34.	Normal Bebek Davranışını Geliştirmeye Hazır Olma	
35.	Intrakranial Uyum Kapasitesinde Azalma	<i>Ayşe Arıkan Dönmez</i>
36.	Otonomik Disrefleksi	<i>Güler Duru Aşiret</i>
37.	Otonomik Disrefleksi Riski	

Alan 10. Yaşam İlkeleri

Sınıf 1. Değerler, Sınıf 2. İnançlar

Sınıf 3. Değer / İnanç / Davranış Bütünlüğü

1.	Bağımsız Karar Vermede Bozulma	<i>Azize Atlı Özbaş</i>
2.	Bağımsız Karar Vermede Bozulma Riski	
3.	Bağımsız Karar Vermede Güçlendirmeye Hazır Olma	
4.	Karar Vermede Çatışma	
5.	Karar Vermede Güçlendirmeye Hazır Olma	
6.	Dini İnançta Bozulma	
7.	Dini İnançta Bozulma Riski	
8.	Dini İnanıcı Geliştirmeye Hazır Olma	
9.	Manevi Sıkıntı	<i>Yeter Kurt</i>
10.	Manevi Sıkıntı Riski	
11.	Manevi İyilik Halini Güçlendirmeye Hazır Olma	
12.	Moral Distres	<i>Azize Atlı Özbaş</i>

Alan 11. Güvenlik / Korunma

Sınıf 1. Enfeksiyon, Sınıf 2. Fiziksel Yaralanma, Sınıf 3. Şiddet

Sınıf 4. Çevresel Tehlikeler, Sınıf 5. Savunma, Sınıf 6. Termoregülasyon

1.	Bası Yarası Riski	<i>Bilge Bal Özkaptan</i>
----	-------------------	---------------------------

2.	Enfeksiyon Riski	<i>Arzu Karabağ Aydın</i>
3.	Ani Bebek Ölüm Sendromu Riski	
4.	Aspirasyon Riski	<i>Süreyya Bulut</i>
5.	Boğulma Riski	<i>Hacer Çetin</i>
6.	Cerrahi İyileşmede Gecikme	<i>Zeliha Özdemir</i>
7.	Cerrahi İyileşmede Gecikme Riski	
8.	Deri Bütünlüğünde Bozulma	
9.	Deri Bütünlüğünde Bozulma Riski	<i>Nurhan Özpancar</i>
10.	Doku Bütünlüğünde Bozulma	
11.	Doku Bütünlüğünde Bozulma Riski	
12.	Diş Yapısında Bozulma	<i>Süreyya Bulut</i>
13.	Düşme, Düşme Riski	<i>Güler Duru Aşiret</i>
14.	Etkisiz Hava Yolu Temizliği	<i>Seher Açıl</i>
15.	Göz Kuruluğu Riski	<i>Zeliha Özdemir</i>
16.	İdrar Yolu Yaralanma Riski	<i>Dilek Büyükkaya Besen</i>
17.	Kanama Riski	<i>Seher Başaran Açıl</i>
18.	Korneal Yaralanma Riski	<i>Zeliha Özdemir</i>
19.	Oral Müköz Membranda Bozulma	
20.	Oral Müköz Membranda Bozulma Riski	<i>Süreyya Bulut</i>
21.	Periferik Nörovasküler Disfonksiyon Riski	<i>Yeliz Akkuş</i>
22.	Perioperatif Pozisyonda Yaralanma Riski	<i>Zeliha Özdemir</i>
23.	Şok Riski	<i>Şenay Sarmasoğlu</i>
24.	Yaralanma Riski	<i>Zeliha Tülek</i>
25.	Termal Yaralanma Riski	<i>Nazmiye Çıray Gündüzoğlu</i>
26.	Travma Riski	<i>Bilge Bal Özkaptan</i>
27.	Vasküler Travma Riski	<i>Zeliha Tülek</i>
28.	Çevreye Yönelik Şiddet Riski	<i>Vesile Ünver</i>

29.	İntihar Riski	<i>Vesile Ünver</i>
30.	Kendine Zarar Verme	<i>Fatma Arkan</i>
31.	Kendine Zarar Verme Riski	
32.	Kişinin Kendisine Yönelik Şiddet Riski	<i>Vesile Ünver</i>
33.	Kontaminasyon	<i>Zehra Gök Metin</i>
34.	Kontaminasyon Riski	
35.	Zehirlenme Riski	<i>Zeliha Özdemir</i>
36.	Alerjik Yanıt Riski	<i>Nazmiye Çıray Gündüzoğlu</i>
37.	İyotlu Kontrast Maddeye Karşı Yan Etki Riski	<i>Zeliha Tülek</i>
38.	Latekse Alerjik Yanıt	<i>Zehra Gök Metin</i>
39.	Latekse Alerjik Yanıt Riski	
40.	Etkisiz Termoregülasyon	<i>Nazmiye Çıray Gündüzoğlu</i>
41.	Vücut Sıcaklığı Dengesizliği Riski	<i>Şenay Sarmasoğlu</i>
42.	Hipertermi	<i>Arzu Karabağ Aydın</i>
43.	Hipotermi	
44.	Hipotermi Riski	
45.	Perioperatif Hipotermi Riski	<i>Zeliha Özdemir</i>

Alan 12. Konfor

Sınıf 1. Fiziksel Konfor, Sınıf 2. Çevresel Konfor, Sınıf 3. Sosyal Konfor

1.	Konforda Bozulma	<i>Ayşe Özkaraman</i>
2.	Konforu Güçlendirmeye Hazır Olma	
3.	Akut Ağrı	<i>Özlem Ovayolu</i>
4.	Kronik Ağrı	
5.	Kronik Ağrı Sendromu	
6.	Doğum Ağrısı	
7.	Bulantı	<i>Arzu Karabağ Aydın</i>
8.	Sosyal İzolasyon	<i>Yeter Kurt</i>
9.	Yalnızlık Riski	<i>Zöhre Irmak</i>

Alan 13. Büyüme / Gelişme

Sınıf 1. Büyüme, Sınıf 2. Gelişme

1.	Orantısız Büyüme Riski	<i>Çiğdem Yücel</i>
2.	Gelişimde Geçikme Riski	<i>Hacer Çetin</i>

BAKIM PLANI KONTROL LİSTESİ

Hemşirelik Tanısı

Hemşirelik Tanısı = Sorun + Neden

1. Hastanın sorunu nedir (NANDA-I hemşirelik tanısı)?
2. Sorunun nedenleri nedir (hastanın ilişkili ve risk faktörleri)?

Verinin Değerlendirilmesi

1. Hastada var olan belirti ve bulgular (tanımlayıcı özellikler) nelerdir?
2. Hasta verileri belirlenen hemşirelik tanısının tanımı ile uyumlu mu?
3. Belirlenen tanının kullanımı için gerekli tanımlayıcı özellikler nelerdir? Bu tanımlayıcı özellikler hasta verilerini karşılıyor mu?

Hedefler ve Değerlendirme Kriterleri

1. Hedefe ulaşma zamanını ve değerlendirme sıklığını belirledin mi?
2. Hedefler ölçülebilir mi?
3. Hedefler gerçekçi mi?
4. Mevcut sorunun çözümünde belirtilen hedeflerin en az birine ulaşılması sorunun çözümünü belirtiyor mu?

Hemşirelik Uygulamaları

1. Hemşirelik uygulamaları NIC girişimlerini tanımlayacak öncelik sırasına konulmuş mu?
2. Hemşirelik uygulamaları hastaya özgü gereksinimlerin giderilmesine yönelik şekilde bireyselleştirilmiş mi?
3. Hemşirelik uygulamaları başka bir hemşirenin bakım sunmada kullanabileceği şekilde ayrıntılı ve açık mı?
4. Sürekli değerlendirme, hasta eğitimi, işbirliği gerektiren durumlar ve diğer hemşirelik uygulamalarını dahil ettin mi?
5. Mevcut sorunun tedavi ve bakımının yanı sıra sağlığı geliştirici ve koruyucu önlemleri de dikkate aldın mı?

Kayıt

1. Hemşirelik tanısına yönelik verilen bakımı kayıt ettin mi?
2. Değerlendirme kriterlerini kullanarak, hastanın bakıma yanıtını kaydettin mi?

Değerlendirme

1. İstenilen hedeflere ulaşıldı mı (değerlendirme kriterleri karşılandı mı)?
2. Eğer yanıtın hayırsa, aşağıdakilerden hangisini yenilemeli, değiştirmeli ya da hangisinden vazgeçmelisin?
 - a. Hemşirelik tanısı?
 - b. Hedefler/değerlendirme kriterleri?
 - c. Hemşirelik uygulamaları?

